

Topul stagiunii 1997-1998

alcătuit de 21 critici teatrali bucureșteni

Sa anchetă

Cel mai bun Cea mai bună

1. Piesă românească contemporană reprezentată
2. Piesă străină contemporană reprezentată
3. Spectacol
4. Regizor
5. Scenograf
6. Actor
7. Actriță
8. Muzică de scenă
9. Mișcare scenică
10. Teatru
11. ...și cel mai supărător fapt teatral

MARGARETA BĂRBUTĂ

1. A treia caravelă de Iosif Naghiu (Teatrul Odeon); Petru sau Petele din soare de Vlad Zografi (Teatrul "Bulandra")
2. Trei femei înalte de Edward Albee (Teatrul de Comedie)
3. Richard al II-lea de Shakespeare, regia: Mihai Măniuțiu (TNB și SMART); Azilul de noapte de Maxim Gorki, regia: Ion Cojar (TNB)
4. Mihai Măniuțiu – Richard al II-lea (TNB), Nunta (TN Cluj); Alexandru Dabija – Comedia erorilor de Shakespeare (Teatrul de Comedie), Lungul drum al zilei către noapte de Eugene O'Neill (Teatrul "Nottara")
5. Irina Solomon și Dragoș Buhagiar – Comedia erorilor, Lungul drum al zilei către noapte
6. Mircea Albulescu – Billy Rice, Cabotul după John Osborne (TNB); Claudiu Bleonț – rolul titular din Filoctet de Sofocle (TNB)
7. Ileana Stana Ionescu – Melissa Gardner, Scrisori de dragoste de A.R. Gurney (Teatrul "Sică Alexandrescu" din Brașov), Phoebe Rice, Cabotul și Bénédicte, Cotelele de Bertrand Blier (TNB)
8. – 9. Malou Iosif – Richard al II-lea
10. Teatrul Național din București: se apropie de sintagma "Prima scenă a țării" în partea a doua a stagiunii.

11. Inceputul unui dezechilibru între factorul economic și cel artistic.

ILEANA BERLOGEA

1. Petru sau Petele din soare
2. Copiii unui Dumnezeu mai mic de Mark Medoff (Compania 777)
3. Orestia după Eschil, regia: Silviu Purcărete (Teatrul Național din Craiova)
4. Mihai Măniuțiu – Richard al II-lea
5. Doina Levintza – Richard al II-lea
6. Marcel Iureș – rolul titular din Richard al II-lea
7. Valeria Seciu – Mary Cavan-Tyrone, Lungul drum al zilei către noapte
8. Mihai Măniuțiu – ilustrația muzicală la Richard al II-lea
9. Răzvan Mazilu – Petru sau Petele din soare
10. TNB
11. Desființarea Teatrului "UNU" (imposibilitatea unei excelente inițiative de a rezista în conjunctura actuală).

MAGDALENA BOIANGIU

1. Nimic despre Hamlet de Radu F. Alexandru (TNB)
2. Tărâmul celălalt de Dušan Kovacevic (Teatrul "Sică Alexandrescu" din Brașov)
3. 1794, după Danton de Camil Petrescu, Moartea lui Danton de Georg Büchner și Marat-Sade de Peter Weiss, regia: Alexandru Darie (Teatrul "Bulandra")
4. Mihai Măniuțiu – Richard al II-lea
5. Maria Miu – 1794
6. Marcel Iureș – Richard al II-lea
7. Olga Tudorache – Regina, Regina Mamă de Manlio Santanelli (TNB)
8. Dorina Crișan Rusu

- Cabotul. Pălăria de Eugène Labiche (Teatrul de Comedie), Astă seară se joacă fără piesă de Luigi Pirandello (Teatrul Odeon)

9. Răzvan Mazilu – Petru sau Petele din soare

10. TNB

11. Insularizarea vieții teatrale din fiecare oraș, mai curând comunicând cu străinătatea decât cu celelalte orașe.

MARINA CONSTANTINESCU

Înainte de a răspunde, aș dori să fac o precizare. O anchetă de felul acesteia presupune un anumit amestec de judecată critică și preferință personală. Dintr-o stagiune cu destule vârfuluri, îi vine greu criticului să dea un loc întâi. Ierarhiile artistice comportă mai multe criterii în același timp și nu se pot baza doar pe rezultat, pe performanță. Dilema criticului a fost bine exprimată de cineva: "Nu pot să aleg între «Anna Karenina» și «Fum»". Acestea fiind spuse, lista de mai jos implică o doză mai mare de preferință decât de apreciere critică.

Comel Scripcaru în rolul titular din **Petru...** de Vlad Zografi la Teatrul „Bulandra”



ică. Preferințele se motivează pur subiectiv.

1. Petru sau Petele din soare
2. —
3. Ezit între Orestia și 1794 (dacă partea întâi din Richard al II-lea ar fi fost la nivelul părții a II-a, ezitarea ar fi avut încă un termen)
4. Silviu Purcărete — Orestia
5. Doina Levintza — Richard al II-lea; Lia Manțoc — Petru, Pălăria
6. Marcel Iureș — Richard al II-lea; Cornel Scripcaru — Robespierre, 1794, Petru I, Petru sau Petele din soare
7. Olga Tudorache — Regina, Regina Mamă; Valeria Seciu — Mary Cavan-Tyrone, Lungul drum al zilei către noapte
8. Doina Crișan Rusu — Pălăria; Iosif Herțea — Troilus și Cresida
9. —
10. TNB
11. Dispariția revistei "Teatrul azi"*

IRINA COROIU

1. Nimic despre Hamlet
2. Scandal cu publicul de Peter Handke (Teatrul Tineretului din Piatra Neamț)
3. Richard al II-lea, Orestia
4. Silviu Purcărete — Orestia
5. Inna Solomon și Dragoș Buhagiar — Lungul drum al zilei către noapte
6. Claudiu Bleonț — Filoctet
7. Valeria Seciu — Mary Cavan-Tyrone, Lungul drum al zilei către noapte
8. Iosif Herțea — Troilus și Cresida de Shakespeare (Teatrul Maghiar de Stat din Cluj)
9. Malou Iosif — Richard al II-lea
10. Teatrul Tineretului din Piatra Neamț (pentru politica managerială)
11. Faptul că am ratat fenomenul festivalier de primăvară.

CRISTINA DUMITRESCU

Înainte de a răspunde (sau a mă abține) la întrebările adresate de revista "Scena" mă simt dator să precizez că nu cred, nu cred deloc în vorbele "cel mai", "cea mai". Poate ele înseamnă ceva în sport, unde dacă ai sărit șase metri când ceilalți sar doi, poți fi catalogat ca persoana cea mai sănătoasă. În teatru cred că este altceva, dar... iată răspunsurile "cele mai" probabile, în ceea ce mă privește:

1. Petru sau Petele din soare
2. Ușa închisă de J. Graham Reid (Teatrul Tineretului din Piatra Neamț)
3. Cel mai mult m-a interesat Richard al II-lea, pus în scenă de Mihai Măniuțiu
4. Același răspuns, cu datele problemei inversate: cel mai mult m-a interesat ce a

făcut Mihai Măniuțiu în Richard al II-lea

5. Doina Levintza pentru costumele la Richard al II-lea
6. Radu Beligan — Actorul, Azilul de noapte; Victor Rebengiuc — Pierre de la Manque, Petru; Marcel Iureș — Richard al II-lea
7. Mariana Mihut — Nikita Zotov, Petru; Valeria Seciu — Mary Cavan-Tyrone, Lungul drum al zilei către noapte
8. —
9. Roxana Colceag — Filoctet
10. Probabil Teatrul Național din Timișoara, pentru programul de spectacole ale tinerilor
11. Faptul că la ediția 1997 a Festivalului

Național de Teatru nu s-a găsit soluția de a intra în sală toți cei ce doreau să vadă spectacolele. Și mai este un lucru nu doar supărător, ci chiar "cel mai" alarmant (pentru mine, evident): faptul că sunt puțini, prea puțini critici de teatru într-adevăr tineri care să fie și într-adevăr critici de teatru. Sper să greșesc, așa că îi aștept să mă critice. Tinerește (adică fără milă) și... într-adevăr.

ALICE GEORGESCU

1. Și cu violoncelul ce facem ? de Matei Vișniec (Teatrul Național din Timișoara)
2. Trei femei înalte
3. Orestia

foto:Dragoș Cristescu



Marcel Iureș (aici, alături de Oana Pellea), un actor victorios într-un spectacol victorios - **Richard al II-lea** de Shakespeare, coproducție SMART - TNB, în regia lui Mihai Măniuțiu



Valeria Seciu într-un rol de palmeres: Mary Cavan-Tyrone din **Lungul drum...** de Eugene O'Neill, la „Nottara”; scenografia aparține altor câștigători: Irina Solomon și Dragoș Buhagiu

4. Silviu Purcărete – Orestia
5. Maria Miu – 1794
6. Radu Beligan – Actorul, **Azîlul de noapte**
7. Olga Tudorache – Regina, **Regina Mamă**
8. Adrian Enescu – 1794
9. Angela Doni – **Noaptea încurcăturilor** de Oliver Goldsmith (Teatrul Mic)
10. TNB
11. Numărul mic de premiere produse de majoritatea covârșitoare a teatrelor bucureștene.

MIRCEA GHIȚULESCU

1. **Domnișoara Helsinki** de George Astaloș (Teatrul „Toma Caragiu” din Ploiești), **Pescărușul din livada de vișini** de Horia Gârbea (Teatrul „A. Davila” din Pitești)
2. **Unde-i revolverul ?** de Görgey Gábor (Teatrul „Ovidiu” din Constanța)
3. **Richard al II-lea; A treia caravelă** de Iosif Naghiu, regia: Tudor Mărăscu (Teatrul Odeon)
4. Mircea Daneliuc – **O noapte furtunoasă** de I.L. Caragiale (Teatrul „Maria Filotti” din Brăila)
5. Varga Járó Ilóna și Nagy Endre (decor), Lia Manțoc (costume) – **Livada de vișini** de A.P. Cehov (Teatrul Maghiar de Stat din Cluj)
6. Claudiu Bleonț – **Filoctet**

7. –
8. **Taraful „IZA” – Nunta**
9. Malou Iosif – **Richard al II-lea**
10. Cantitativ, TNB
11. Semiignorarea de către oamenii de teatru din România a unui festival de dramaturgie românească de o excepțională calitate, care s-a desfășurat la Chișinău la începutul lunii mai (Festivalul Național de Teatru). Am văzut piese remarcabile scrise de dramaturgi români din Basarabia (Constantin Cheianu, Val Butnaru, Mircea V. Ciobanu, Nicolae Negru, Aurel Busuioc...), care ar merita să fie jucate și pe scenele de dincoace de Prut... dar nici noi, nici ei nu avem curajul să ne asumăm integrarea, rămânând mult mai săraci unii fără alții...
Propunere: 12. Care este cea mai bună carte de teatru ?

FLORICA ICHIM

1. **A treia caravelă**
2. **Richard al II-lea (!!!)**, Danton (partea a II-a din 1794, după Camil Petrescu și Büchner)
3. **Richard al II-lea**
4. Mihai Măniuțiu – **Richard al II-lea**
5. –
6. Marcel Iureș – **Richard al II-lea**
7. Valeria Seciu – Mary Cavan-Tyrone, **Lungul drum al zilei către noapte**
8. Adrian Enescu – 1794

9. Vlad Mugur, Anca Colțeanu, Magda Stief – **Scandal cu publicul**
10. TNB
11. Manageri de teatru slabi; tineri absolvenți care refuză să meargă în țară pentru a juca roluri importante și se deprofesionalizează stând pe margini și așteptând concursuri în București; invazia de critici lipsiți de cultură și neinformați la zi; spaima de reformă a mediocrităților.

DORU MARCEȘ

1. **Prințul din lacrimă** de Radu Macrinici după Mihai Eminescu (Teatrul Tineretului din Piatra Neamț)
2. –
3. **Richard al II-lea; Alcesta** de Euripide, regia: Bocsárdi László (Teatrul „Tamási Áron” din Sfântu Gheorghe); **Celestina** de Adina Zeev după Fernando de Rojas, regia: Adrian Lupu (Teatrul Dramatic din Galați)
4. Mihai Măniuțiu – **Richard al II-lea; Bocsárdi László – Alcesta**; Adrian Lupu – **Celestina**
5. Lia Manțoc – **Petru sau Petele din soare**
6. Marcel Iureș – **Richard al II-lea**
7. Mariana Mihuț – Nikita Zotov, **Petru**; Ioana Citta Baci – rolul titular din **Celestina**
8. Iosif Herțea – **Celestina**; Virgil Mihaiu – **Requiem** de Leonid Andreev (Teatrul

"Andrei Mureșanu" din Sfântu Gheorghe)
9. Raluca Ianegic – Celestina
10. Teatrul Tineretului din Piatra Neamț
11. Lipsa reformei în mișcarea teatrală românească.

VICTOR ERNEST MAȘEC

- 1.** Gluga pe ochi de Iosif Naghiu (Teatrul "Mama Filotti" din Brăila)
- 2.** Cotelele de Bertrand Blier (TNB)
- 3.** Lungul drum al zilei către noapte
- 4.** Ion Sapdaru – Hamlet de Shakespeare (Teatrul "Mihai Eminescu" din Botoșani)
- 5.** Irina Solomon și Dragoș Buhagiar – Lungul drum al zilei către noapte
- 6.** Daniel Badale – rolul titular din Hamlet (Teatrul "Mihai Eminescu" din Botoșani)
- 7.** Tatiana Zavialova – Ofelia, Hamlet (Teatrul "Mihai Eminescu" din Botoșani)
- 8.** Iosif Herțea – Troilus și Cresida
- 9.** Ioan Tugearu – Jocul de-a Shakespeare (SMART, PROTV, TNB)
- 10.** Teatrul "Masca"
- 11.** Contribuția Ministerului Culturii la desființarea ultimei reviste de teatru de stat și transformarea acesteia într-una particulară.*

ADRIAN MIHALACHE

- 1.** Pescărușul din livada de vișini
- 2.** Trei femei înalte
- 3.** 1794
- 4.** Vlad Massaci – Trei femei înalte și Trandafirii roșii de Zaharia Bârsan (Teatrul "Bulandra")
- 5.** Irina Solomon și Dragoș Buhagiar – Comedia erorilor
- 6.** George Călin – Neoptolem, Filoctet și Adrian, Năluca de Fănuș Neagu, Lucian Chișu, Dan Micu (TNB)
- 7.** Carmen Stănescu – Mătușa Augusta, Călătorii cu mătușa mea de Graham Greene (TNB)
- 8.** Mihai Măniuțiu – Richard al II-lea
- 9.** Roxana Colceag – Astă seară se joacă fără piesă
- 10.** TNB
- 11.** Proiectul româno-olandez "TOACA"–MAPA, care a avut loc la Mogoșoaia.

DOINA PAPP

- 1.** Nimic despre Hamlet
- 2.** Regina Mamă
- 3.** Orestia
- 4.** Silviu Purcărete – Orestia
- 5.** Doina Levintza – Richard al II-lea

*N.R. Precizăm că "Teatrul azi" nici nu a dispărut, nici nu s-a desființat. Revista continuă să existe, sperăm să apară în continuare și îi dorim succes în acest sens.

- 6.** Marcel Iureș – Richard al II-lea
- 7.** Valeria Seciu – Mary Cavan-Tyrone, Lungul drum al zilei către noapte
- 8.** Silviu Purcărete – Orestia
- 9.** Malou Iosif – Richard al II-lea
- 10.** TNB
- 11.** Gâlceava criticilor din AICT.

CONSTANTIN PARASCHIVESCU

- 1.** Petru sau Petele din soare
- 2.** Tărâmul celălalt
- 3.** 1794
- 4.** Alexandru Dărie – 1794
- 5.** Maria Miu – 1794
- 6.** Victor Rebengiuc – Pierre de la Manque, Petru; Mircea Andreescu – Janko, Tărâmul celălalt

- 7.** Olga Tudorache – Regina, Regina Mamă; Mariana Mihut – Nikita Zotov, Petru
- 8.** Adrian Enescu – 1794
- 9.** Mălina Andrei – Cel care primește palme de Leonid Andreev (Teatrul Național din Cluj)
- 10.** TNB
- 11.** Decizia de pensionare a artiștilor.

ION PARHON

- 1.** Petru sau Petele din soare
- 2.** Tărâmul celălalt
- 3.** 1794
- 4.** Mihai Măniuțiu – Richard al II-lea
- 5.** Irina Solomon și Dragoș Buhagiar – Lungul drum al zilei către noapte

Adrian Pintea și Cristina Toma în **Copiii unui Dumnezeu mai mic** de Mark Medoff (Compania 777)



6. Marcel Iureș – Richard al II-lea
7. Cristina Toma – Sarah Norman, Copiii unui Dumnezeu mai mic
8. Adrian Enescu – 1794
9. Roxana Colceag – 1794, Filoctet
10. Teatrul Național din Craiova (pentru toată activitatea desfășurată peste hotare și pentru premiera-eveniment **Orestia**); TNB (în interiorul țării, pentru revigorarea instituției în ceea ce privește ritmul și seriozitatea premierelor și, nu în ultimul rând, pentru valorificarea potențialului actoricesc, de la studenți până la celebrii săi pensionari)
11. Perseverența călcatului pe picioare manifestat de câteva dintre cele mai importante festivaluri internaționale din țară.

VICTOR PARHON

1. –
2. Cu dragoste, Nicolae de Lin Coghlan (Teatrul "Ovidiu" din Constanța)
3. 1794
4. Silviu Purcărete – **Orestia**
5. Maria Miu – 1794
6. Marcel Iureș – Richard al II-lea
7. –

8. Iosif Herțea – Troilus și Cresida
9. Malou Iosif – Richard al II-lea
10. TNB
11. Desființarea revistei "Teatrul azi"*. Ceea ce nu înseamnă că reînființarea ei n-ar putea figura la capitolul "cel mai îmbucurător fapt teatral" într-unul din viitoarele dumneavoastră chestionare.

LUDMILA PATLANJOGLU

1. Petru sau Petele din soare
2. Copiii unui Dumnezeu mai mic
3. Richard al II-lea
4. Mihai Măniuțiu – Richard al II-lea
5. Doina Levintza – Richard al II-lea
6. Marcel Iureș – Richard al II-lea
7. Olga Tudorache – Regina, Regina Mamă
8. Adrian Enescu – 1794
9. Dan Puric, Malou Iosif – *Toujours l'amour de Dan Puric* (TNB)
10. TNB
11. Tensiunea nejustificată creată în jurul Premiilor Criticii 1997 (ediția a V-a) de către unele persoane cu funcții mai mult sau mai puțin oficiale.

SEBASTIAN-VLAD-POPA

1. A treia caravelă
2. Copiii unui Dumnezeu mai mic
3. **Orestia**
4. Silviu Purcărete – **Orestia**
5. Silviu Purcărete – **Orestia**
6. Marcel Iureș – Richard al II-lea
7. Inna Wintze – Consuella, Cel care primește palme
8. Silviu Purcărete – **Orestia**
9. Silviu Purcărete – **Orestia**
10. TNB
11. –

MIRUNA RUNCAN

1. Petru sau Petele din soare
2. Trei femei înalte
3. Richard al II-lea
4. Vlad Mugur (cu mențiunea că e și cel mai tânăr regizor din punctul de vedere al prospețimii modalităților scenice abordate) – *Livada de vișini* de A.P. Cehov (Teatrul Maghiar de Stat din Cluj)
5. Horațiu Mihalai – *Requiem*
6. Marcel Iureș – Richard al II-lea; Claudiu Bleonț – Filoctet; Florin Zamfirescu – *Odiseu*, Filoctet
7. Valeria Seciu – Mary Cavan-Tyrone, Lungul drum al zilei către noapte

Un alt spectacol agreat de critică: **Orestia** după Eschil, în regia lui Silviu Purcărete, la TN Craiova



8. Virgil Mihaie – Requiem
9. Malou Iosif – Richard al II-lea
10. Teatrul Național din Timișoara
11. Absența totală, vinovată a majorității criticii de teatru de la unele manifestări foarte importante și mai degrabă neconvenționale (Altfest – Iași, Festivalul Internațional de Teatru "Atelier" – Sfântu Gheorghe, Zilele Absolvenților Școlilor de Artă "Gata" – Cluj); lipsa de ecou a apariției unei cărți de teatru foarte importante: "Oglinda spartă" de Marian Popescu.

NATALIA STANCU

1. Petru sau Petele din soare
2. Copiii unui Dumnezeu mai mic
3. Richard al II-lea
4. Silviu Purcărete – Orestia; Gelu Colceag – Regina Mamă
5. Ștefania Cenean – Regina Mamă
6. Marcel Iureș – Richard al II-lea
7. Valeria Seciu – Mary Cavan-Tyrone, Lungul drum al zilei către noapte
8. Mihai Măniuțiu – Richard al II-lea
9. Malou Iosif – Richard al II-lea
10. TNB
11. Faptul că studenții, la institutele de

teatru, își fac temele "în văzul națiunii" și că teatrele, în criză de spectacole, cheamă publicul la atare modeste încercări tinerești în incinta lor prestigioasă; o invazie de amatorism simpatic sau plin de ifose sub drapelul demagogic al experimentului și mișcării alternative.

MARINELA TEPUȘ

1. Și cu violoncelul ce facem ?
2. Unde-i revolverul ?
3. Orestia
4. Silviu Purcărete – Orestia
5. Irina Solomon și Dragoș Buhagiar – Lungul drum al zilei către noapte
6. Marcel Iureș – Richard al II-lea
7. Ioana Citta Baci – Celestina
8. Iosif Herțea – Celestina, Hop, signor ! de Michel de Ghelderode (Teatrul Dramatic din Galați)
9. Mălina Andrei – Hop, signor !
10. TNB
11. Scăderea vertiginoasă a numărului de premiere în cele mai multe dintre teatrele bucureștene.

Simplă notă statistică

foto: Dorian Delureanu

1. Petru sau Petele din soare (9), A treia caravelă, Nimic despre Hamlet (3), Și cu violoncelul ce facem ?, Pescărușul din livada de vișini (2), Domnișoara Helsinki, Prințul din lacrimă, Gluga pe ochi (1).
2. Trei femei înalte, Copiii unui Dumnezeu mai mic (4), Tărâmul celălalt (3), Unde-i revolverul ? (2), Ușa închisă, Scandal cu publicul, Richard al II-lea, Danton, Cotletele, Cu dragoste, Nicolae, Regina Mamă (1).
3. Richard al II-lea (9), Orestia, 1794 (6), Azilul de noapte, A treia caravelă, Alcesta, Celestina, Lungul drum al zilei către noapte (1).
4. Mihai Măniuțiu, Silviu Purcărete (8), Alexandru Dabija, Mircea Daneliuc, Bocsárdi László, Adrian Lupu, Ion Sapdaru, Vlad Massaci, Alexandru Darie, Vlad Mugur, Gelu Colceag (1)
5. Irina Solomon și Dragoș Buhagiar (6), Doina Levintza (5), Maria Miu (4), Lia Manțoc (3), Varga Járó Ilóna și Nagy Endre, Silviu Purcărete, Horațiu Mihaie, Ștefania Cenean (1)
6. Marcel Iureș (9), Claudiu Bleont (4), Radu Beligan, Victor Rebengiuc (2), Mircea Albulescu, Daniel Badale, George Călin, Mircea Andreescu, Florin Zamfirescu, Cornel Scripcaru (1)
7. Valeria Seciu (8), Olga Tudorache (5), Mariana Mihuț (3), Ioana Citta Baci (2), Ileana Stana Ionescu, Tatiana Zavialova, Carmen Stănescu, Cristina Toma, Irina Wintze (1)
8. Iosif Herțea (6), Adrian Enescu (5), Mihai Măniuțiu (3), Silviu Purcărete, Virgil Mihaie, Dorina Crișan Rusu (2), Tariful IZA (1)
9. Malou Iosif (8), Roxana Colceag (3), Răzvan Mazilu, Mălina Andrei (2), Angela Doni, Vlad Mugur, Anca Colțeanu, Magda Stief, Raluca Ianegic, Ioan Tugearu, Silviu Purcărete, Dan Puric (1)
10. Teatrul Național din București (16), Teatrul Tineretului din Piatra Neamț, Teatrul Național din Timișoara (2), "Masca", Teatrul Național din Craiova (1).

La rubrica "Generația 2000" veți avea surpriza să descoperiți că preferințele studenților teatrologi sunt altele.